

TE DNI PO SVETU

KONFERENCA AFRIŠKIH ŠTUDENTOV

Predvečernim se je v Beogradu začela konferenca afriških študentov, ki obiskujejo evropske univerze. Na konferenci bodo spregovorili o najbolj perečih problemih Afrike. Na sprejemu članov predsedstva konference pri predsedniku Titu je ta izrekel svoje zadovoljstvo, da so afriški študentje za svoje konferenco izbrali prav Beograd.

ADENAUER SE JE ZAMERIL

Zahodnonemški kancler je pred dnevi po televiziji govoril proti sodelovanju Velike Britanije v zahodnoevropski politični uniji in s tem napravil zelo mučen vtis. Mnogi časopisi si prizadevajo, da bi to popravili. Frankfurter Rundschau na primer piše: "Nobenega opravičila ni v tem, da je kancler prestopil in da ne more več nastopiti v javnosti. Če ni drugega izhoda, ga je treba na lep način pripraviti do zaslužnega umika."

RES USTAVITEV POSKUSOV?

Kennedy je izjavil, da so ZDA pripravljene sprejeti sovjetski predlog, da naj bi 1. januarja 1963 obe državi prenehali s poskusi. Obenem je izrazil željo, da bi se sestel s Hruščevom. Vendar do sedaj še ni znano, če bo Hruščev prišel na 17. zasedanje Generalne skupščine, kar bi bila priložnost za ta sestanek.

CETRTA VILAJA V ALZIRU

Poveljstvo IV. vilaje je z letali opozorilo prebivalce Alžira, da Alžiriji grozi državljanska vojna. Podoben letak s pozivom prebivalcem, naj nasprotujejo nevarnostim državljanske vojne, je poslal Alžirec tudi predsednik Belkasem. Prebivalstvo podpira politični biro. Čete pete vilaje niso vkorakale v Oran, kot so napovedovali.

NADOMESTNE VOLITVE IN KRAJEVNI PRAZNIK V GORJAH

V nedeljo, 2. septembra, bodo nadomestne volitve za volivno enoto Spodnje gorje v občinski zbor OBLO Radovljica. Na zboru volivcev, kjer sta izbrana dva kandidata: Janko Repe in Andrej Repe, so sklenili, da bodo volili samo na enem volišču - v domu "Svobode". Do nadomestnih volitev je prišlo zaradi smrti Janeza Zvana. Pričakovati je, da bodo volilci pokazali svojo zavest in opravili svojo dolžnost že v dopoldanskih urah.

V torek so v Gorjah zagoreli kresovi, gasilci pa so imeli nočne mokre vaje. Osemindvajsetega avgusta se spominjajo Gorjani ustrelitve 5 talcev, zato ta dan slavijo krajevni praznik. S praznovanjem bodo začeli danes, ko bo slavnostna seja KO skupno s predstavniki množičnih organizacij in komemoracija na grobovih borec, od koder bodo štafete ponesle vence k spomeniku v SP. Gorje in Radovno. Zvečer bo slavnostna akademija. Jutri dopoldne pa tradicionalno tekmovanje v streljanju med Gorjani in Blejci, popoldne pa bodo gasilci razvili svoj društveni prapor.

St. S.

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in d

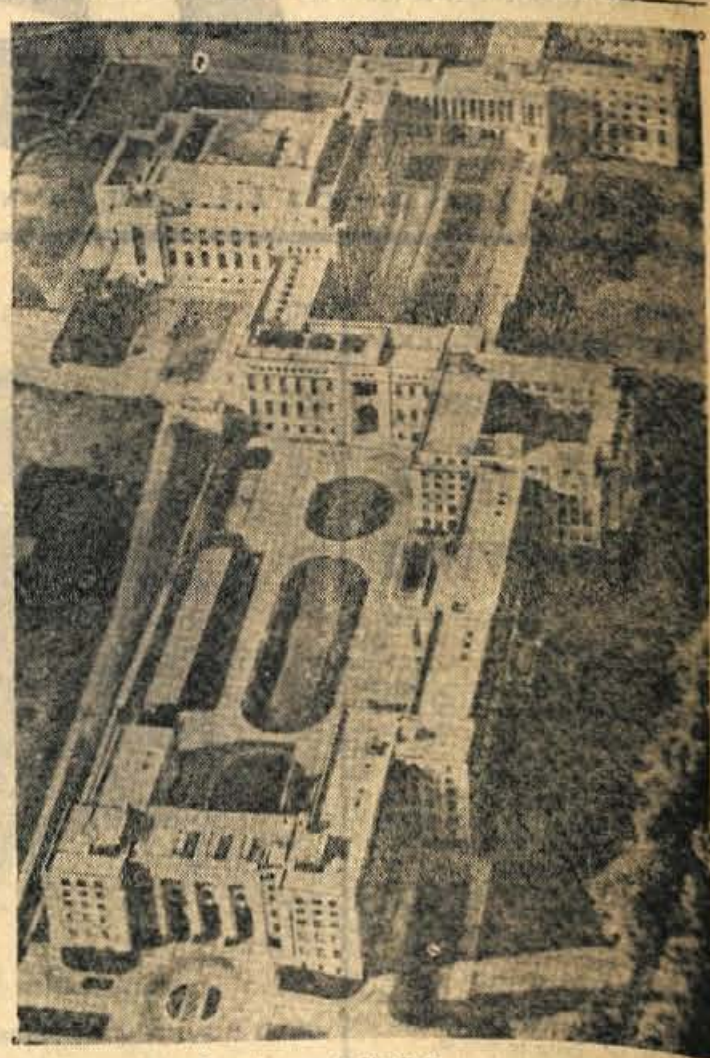
Zenevski razgovori so mnogokrat vzbujali vtis, da so samo tribuna, na kateri skušata dve veselili prepričati ena druga, da bi pač s tem prikrili, kaj se v resnici dogaja za zavestno na eni oz. na drugi strani. Zato smo je, da Sovjetska zveza in ZDA v ozadju - kot v posmeh razorožitvenim razgovorom - neprestano brusita smrtonosne nože v obliki atomskih poizkusov. Nasprotovanje med blokoma je v senci ženevskega Palače narodov prišlo ved-

skih poizkusov. Kljub rahlim tendencam popuščanja, pa vseeno nobena stran neče sprejeti kompromisnega predloga osmih neodvisnih držav, ki so ga dale že 16. aprila. Sovjetska zveza je sicer predložila, naj bi ta predlog vzeli kot bazo za nadaljnje pogovore, vendar so ZDA to odbile. Verjetno vsaka stran zase spoznava pravilnost in tehtnost kompromisnega predloga ter čuti, da je v tej smeri rešitev, toda noče javno priznati, ker gre za pre-

oziroma sporazumi o prepovedi opravljanja atomskih poizkusov v atmosferi, pod vodo in v vesolju. Sovjeti so to zavrnil: češ da predlog o splošni prepovedi - ne vsebuje nobene spremembe glede na prejšnja stališča. - drugi predlog pa da - pomeni legaliziranje podzemeljskih poizkusov.

Sovjetski predstavnik V. V. Kuznetsov je nato konferenci posredoval sovjetski predlog, in sicer začasni sporazum o prepovedi podzemeljskih atomskih poizkusov (veljal naj bi do dokončnega sporazuma) oz. naj se določi 1. januar 1963 kot mejnik, ko je treba prenehati z atomskimi poizkusi. Predlog o začasni sporazumu je bil takoj odbit, medtem ko je predsednik ZDA Kennedy na tiskovni konferenci pred dnevi izjavil, da so ZDA pripravljene sprejeti 1. januar kot datum za sklenitev sporazuma o prenehanju atomskih poizkusov.

Iz vsega tega lahko vidimo, da so predlogi z obeh strani nekoliko bliže drug drugemu. Kot rečeno - lahko opazimo določeno popuščanje, ki dopušča določen optimizem. Ni dvoma, da vsi prav dobro čutijo, da so na razpolju - ali "kompromisni" sporazum ali še nadaljnje tavanje po slepi ulici, ki se končuje s katastrofo. Bližnje 17. zasedanje Generalne skupščine OZN pa bo jasneje pokazalo uspehe oz. neuspehe ženevske konference. Na vsak način pa upajmo, da bodo veselile le toliko trezno presodile odgovornost in posledice, ki bi lahko nastale, da bodo vse bolj težile k usklajevanju stališč, in sicer na osnovi predlogov nevtralnih dežel. - G. K.

Palača narodov v Zenevi - mesto številnih razgovorov o razorožitvi

Prizadevanja na tehtnici

no do kar precejšnjega izraza. - Vzhod in Zahod se nista mogla premagati - in se še ne moreta dovolj - da ne bi (čeprav velikokrat z nasmehom na ustnicah) kazala svoje nenaklonjenosti drug drugemu. Če imamo pred očmi to dejstvo, moramo za Zenevo v letu 1962 vseeno priznati, da je - kljub vsemu dosega dokažno mero strpnosti in da je opaziti željo - da se družba za ženevsko okroglo mizo ne bi razbila. Končno tudi ne moremo zanikati uspehov v zvezi s sprejetjem nekaterih ugovoritev v okviru splošne in polne razorožitve. Trenutno gre za debato o ukrepih v prvi fazi razorožitve. Seveda ni prav nič čudno, če svetovna javnost od časa do časa izgublja živce, ko spremlja uničujoče dolge dialoge, zavlačevanje, namerno odklanjanje predlogov itd.

V zadnjem času so ženevske razorožitvene seje, ki so obremenjene z "dolgoletno zgodovino neplodnih razgovorov", poživili novi predlogi okrog prepovedi atom-

stij, zaradi katerega bi na obeh straneh marsikaj žrtvovali. Prav to večkrat prav zagrizeno blokovo ravnanje nas lahko z vso upravičenostjo razburja in vzbuja pesimizem ter navnelčnost, hkrati pa vzbuja neprijeten občutek, da se norčujejo iz tako delikatne stvari, ki se ji pravi mir na svetu. - Zenevski razorožitveni mlinček je v zadnjih dneh presenečil s predlogi, ki bi lahko - če bi jih sprejeli kompromisno - dali osnovo za ponovno upanje. Videti je, da si obe velesili (SZ in ZDA) prizadevata, da bi poslavili vsaka zase, kar se da preduren predlog, ki naj bi nasprotnika "prepričala". Seveda nismo ob reakciji na te predloge prav nič presenečeni; ker se pač tako eni kot drugi bolj ali manj prizadevajo, da bi dokazali nesprejemljivost teh ali onih predlogov.

Anglo-ameriški predlog, ki ga je ženevski konferenci razložil ameriški predstavnik Arthur Dean, predvideva dvoje: sporazum o prepovedi vseh poizkusov

Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in dogodki • Ljudje in d

V ZAHVALO IN SPOMIN

To poletje bo minilo že enaindvajset let, kar je nemški okupator izgnal tisoče goranjskih družin v Srbijo. Bil je to eden izmed prvih ukrepov za postopno germanizacijo naših krajev.

Vendar se je okupatorju posrežilo izpeljati le prvi selitveni val, pozneje transporte mu je onemogočil ljudski upor v Bohinju in Poljanski dolini, predvsem pa iz dneva v dan rastoče narodnoosvobodilno gibanje.

Skupine izgnanih slovenskih družin so le kaj negotovi usodi nasproti. Posebno starše z majhnimi otroki je žrl grenke obup. Le kakšno bo naše življenje v prihodnjih dneh? Ropot železnih kolies ni prinašal sna in niti odgozora. Nihče ni vedel, kam nas nemški stražarji vodijo.

Toda po dolgi utrudljivi noči je spet zasijalo sonce in z njim vred novo upanje. Na vsej poti od Višegrada pa tja proti Uticem so nas ljudje živahno pozdravljali s polji in iz naselij ob progi.

Doživeli smo čudovito gostoljubje pri bratih Srbih. Sprejemi na postajah in potem vse do krajev naše naselitve - en sam prisrčen srček, eno samo odprto bratovsko srce. Ta toplina je kar nenadoma začela celiti rano domotožja.

Tako smo že v prvih dneh našega izgnanstva spoznali veliko revnic, da Slovenci nismo sami, da imamo v Srbiji zveste brate. Prav v teh dneh se je že začelo kovati bratstvo. Bili smo srečni, da dolgotrajno sejanje nesloge in sovraštva med Jugoslovane ni uspelo.

Ponižana, teptana srbska dežela je že enkrat izpričala svoje legendarno gostoljubje do Slovencev. Ni so nam dali le strehe in kruha, ampak so nam podali čvrsto in zvesto prijateljsko roko, da smo daljše prenašali svojo usodo izgnancev od domačih ognjišč. Dragocene je prijateljska roka v nesreči.

Nikoli tudi ne bomo mogli pozabiti, kako materinsko so nas sprejeli in nam pomagale srbske matere. Skrbele so za nas kot za svoje. Kar so premogle njihove bise, so nesebično delile z nami.

Skušajmo se jim vsaj malo oddolžiti in dostojno zahvaliti. Neke sredi Gorenjske, ob osrednji cesti ali tik pred Kranjem (na Laborah), kjer se odpre prelep pogled na naše mesto pod gorami, ali pa sredi obkroženega Bleda - POSTAVIMO SPOMENIK NAŠE HVALEZNOSTI.

Na rdečkastem marmornem podstavku naj bi bila stala vzravnana orožna, a ponosna bronasta srbska majka, kot jo poznamo iz Mežtrovičevih del. V njenem okrilju naj bi iskala skupina otrok zavetja in varnosti. Tako kot so vse to našli Gorenjci v srbskih domovih.

Ta misel, ta predlog se nam ne sme zdeti neizvedljiv. Vsi bi prav radi sodelovali v tej akciji.

Tak sklen, taka obveza naj bi spremljala besede in stiske rok v prihodnjih dneh, ko bomo sprejeli naše srbske gostitelje in jim zahvalovali našo lepo gorenjsko deželo. - C. Z.

Lesna industrija se vse bolj vključuje v mednarodno delitev dela

(Nadaljevanje s 1. strani) uvažati le iz zahodnih držav, čeprav ga izdelujejo tudi na vzhodu, vendar ga zaradi lastnih potreb ne izvažajo.

Iz orientacijskih podatkov o planu izvoza lesne dejavnosti v prihodnjem letu povzemamo, da se bo plan izvoza povečal v pri-

merjavi v oceno za leto 1962 za približno 30 odstotkov. Pri tem ne moremo mimo dejstva, da so vsa ostala podjetja razen LIP Bled le malo povečala plane izvoza za leto 1962. Edino omenjeno podjetje predvideva, da bo prihodnje leto izvozilo za 916.500 dolarjev več, kakor pa bo po oceni v letu 1962. Ker zavzema LIP Bled v absolutnem znesku vsok odstotek udeležbe, tako njegovo 82-odstotno povečanje izvoza v letu 1963 znatno vpliva tudi na skupno vrednost izvoza lesne sirovinke v prihodnjem letu. V celoti so torej predvidevanja za leto 1963 še dokaj ugodna, kar lahko trdimo tudi za uvoz reprodukcijskega materiala.

Gorenjska lesna industrija naj bi torej letos izvozila 52 odstotkov svoje proizvodnje. S predvidenim in že omenjenim povečanjem izvoza v prihodnjem letu pa bi se ta številka povečala na 68 odstotkov. Vsi navedeni podatki torej kažejo, da se gorenjska lesna industrija vedno bolj vključuje v mednarodno delitev dela. - P.

Pereč problem: pomanjkanje semen

(Nadaljevanje s 1. strani)

Skofja Loka in Radovljica sprejela odloke o minimalnih agrotehničnih ukrepih, medtem ko so preostale občine že sprejele predloge omenjenih odlokov. Če bodo ti odloki res uveljavljeni do tega časa, potem jih bo nedvomno potrebno upoštevati že pri jesenski setvi. Sprejete teh odlokov pa hkrati nalaga kmetijskim gospodarskim organizacijam tudi nalogo, da se pravočasno oskrbijo z zadostno količino gnojil in semen. Prav v zvezi s tem imajo nekatere gospodarske organizacije bojazen, da jim to spričo kratkega roka ne bo mogoče. Se bolj kritično pa je dejstvo, da imamo za jesensko setev na razpolago premalo semen, kar ima lahko za posledico neizpolnjevanje odlokov o agrominimumu. O tem naj bi pristojni seznanili tudi občinske ljudske odbore. Spričo sedanjega položaja je le malo ver-

jetno, da bi sprejete odloke z njihovimi dosežanimi zahtevami lahko izpolnjevali v celoti že to jesen. - P.

prehrani. Oba normativa sicer izopolnjuje.

Kako se v "Iskri" borijo proti obolenjem

(Nadaljevanje s 1. strani) novi delavec je vključen tudi nekajurni pouk o HTV. Z epidiaskopom ali filmom varnostni tehnik pokaže delavcem nesreče, ki so se pripetile na delovnih mestih, za katere se pripravljajo in jim vsako delovno mesto posebej obrazložijo uporabo zaščitnih sredstev. Da je taka priprava zelo koristna potrjuje ugotovitev, da je med delavci, ki so prišli v tovarno po uvedbi te vrste potika, veliko manj nesreč kot med ostalimi.

Ze pred leti so razen normativa o zaščitnih sredstvih za vsako delovno mesto posebej izdelali tudi normativ o dodatni zaščiti

prehrani. Oba normativa sicer izopolnjuje. Velik delež pri zmanjšanju stroškov za zdravstveno varstvo ima industrijska ambulanta, ki dela ločeno od obratne ambulante in je nameščena med samimi delavci. Tu delavci prejmejo prvo pomoč pri manjših poškodbah, pri katerih so si včasih sami pomagali z materialom iz omaric za prvo pomoč. Ugotovili so namreč, da je bilo zaradi nestrokovnega desinficiranja in zavijanja ran zelo pogosto zaprtje. V tej ambulanti dobijo tudi ustrezna zdravila pri glavobolu, v njenem okviru pa je še sanitarni prostor za žene, ki jih je v tej tovarni skoraj 1800. Da ta ambulanta res močno razbremeni zdravniško in obratno ambulanto, je gotovo, saj je imela v zadnjih 4 letih kar 25 tisoč obiskov.

Vse to je dobilo svoj odraz pri zmanjšanju obolenj. Medtem ko so v prvem polletju lanskega leta zabeležili 13265 obolenj, se je letos zmanjšalo za 1090. Število bolniških izostankov se je nekoliko dvignilo, vendar v primerjavi s ogromnim splošnim porastom zelo malo. Nekoliko več izgubljenih dni je bilo zaradi obolenj dihal, zaradi nesreč pri delu in zaradi srčnih obolenj, večje zmanjšanje pa so zabeležili pri tuberkulozi, ginekoloških obolenjih, duševnih motnjah in pri obolenjih prebavil. Značilno je tudi za polovico manjše število izostankov zaradi nege bolnika, na kar je vplivala uvedba strokovne nege bolnika na domu, čeprav sta dve sestri začeli s svojim delom šele marca.

V "Iskri" nameravajo v prihodnje bolj pozorno zasledovati stališča bolnikov, ki jih bo opozarjal na to, kje je potrebno odpraviti vzroke obolenj. Poudarili pa so, da nikakor ne mislijo kakor koli vplivati na zdravniško, da bi osam zmanjševal stališča - M. S.

Taboril sem v taboru ZB okraja Kranj

Sem invalidski upokojenec in zato nimam enakih možnosti za bivanje ob morju, kot jih imajo ljudje, ki so v delovnem razmerju. Zato sem že leta 1960 kot član organizacije ZB odšel taboril v tabor ZB okraja Kranj v Verudico pri Pulji. Ze takrat s tem taborom nisem bil zadovoljen. Naletel sem na pomanjkljivosti - denimo na pomanjkanje sladke vode, na neurejenost sanitarij, razmajane postelje, slamnata ležišča, na slabo razsvetljava med šotori, slabo hrano itd. Zato sem sklenil, da v ta tabor ne bom več prišel. Ker tudi letos nisem imel druge možnosti, sem se spet odločil za taborjenje v Verudici pri Pulji. Prijavil sem se pri občinskem odboru ZB na Jesenicah, kjer so mi zatrjevali, da so letos te nevesčnosti odpravljene in da je taborišče urejeno.

Ko sem 1. avgusta prispel v tabor, so mi dodelili prazen šotor z dvema razmajanimi posteljama. Dobil sem tudi odejo, toda brez rjuh. Mislil sem si: bolje kot pred dvema le-

toma, ko sem dobil namosto blazine slamnajočo, toliko slabšo pa je, ker nisem dobil nobene rjuhe. Naslednji dan sem dobil eno rjuho, ki sem jo potem zadržal do konca taborjenja.

GLAS BRAVCEV

nja. Razsvetljava v taboru je bila enaka, če ne slabša kot leta 1960. Zato je bilo najbolje, da se je človek v mraku spravil v šotor. Sanitarije so take kot pred časom, vode je vsako popoldne zmanjkalo, hrana je bila slaba. Edini napredek od leta 1960 je bila s plahoto pokrita jedilnica. Morda tudi to, da nam ni bilo treba priti po vsaki jedi posode in jedilnega pribora. Cena oskrbnega dneva pa se je zvišala od 300 na 600 dinarjev.

Ne bom iskal vzrokov in krivcev za takšno stanje, vendar bi rad vprašal pristojne - ali ljudje, ki so med revolucijo ogromno žrtvovali in izgubili zdravje v raznih koncentracij-

skih taboriščih in gozdovih, res niso zaslužili boljšega. Prepričan sem, da bi se s trohico dobre volje, z majhno organizacijsko sposobnostjo in z majhnimi stroški lahko odpravile vsaj glavne pomanjkljivosti. Tu mislim na ureditev sanitarij, na preskrbo z vodo, razsvetljava in serviranje hrane. Zlasti se zato, ker velja oskrbni dan 600 dinarjev.

Takšnega mišljenja so prav gotovo tudi drugi, ki so letos taborili v tem taboru.

Ivan Dovžan, Mojstrana 81

POJASNILO

Okrajni odbor ZB NOV Kranj je pred leti organiziral v Verudici pri Pulji obmorsko opevališče za otroke padlih borec, ko pa so ti začeli odrasčati, pa tudi za borce in njihove družine. Ker je Verudica primerna za taborjenje, je občina Pula uredila zasilne sanitarije, napeljala provizorni vodovod in s pomočjo vseh ostalih, ki so tu taborili, tudi

elektriko. Taborjenje je bilo sicer skromno in ni bilo predrago, tako da so se tega lahko posluževali tisti, ki niso imeli drugih možnosti.

Ker je bil inventar močno dotrajan, smo ga s pomočjo sredstev, ki so jih dali občinski ljudski odbori, kolikor je bilo možno, dopolnili (šotori, jedilnica, posteljina, kuhinjski pribor itd). Večjih investicij in izboljšav s tem sredstvi ni bilo mogoče izvesti. Okrajni odbor ZB NOV je večkrat razpravil o izboljšanju pogojev taborjenja v tem kraju, vendar ga je občina Pula opozorila, da bo v prihodnje občina na tem polotoku dovoljevala le gradnjo večjih objektov.

Okrajni odbor ZB NOV je iskal druge možnosti taborjenja - najprej v Slovenskem Primorju. Ker pa tam ni našel primernega prostora, se je odločil, da gre v Novi grad in da uredi poleg okrajnega okrevališča zdravstveno ogroženim otrok posebno kolonijo za borce, invalide in otroke padlih borec. Tam bo namreč najbolj ekonomično, ker se bo tabor borec lahko posluževal kuhinje in ostalih ugodnosti pri tem okrevališču.

Hkrati se je lotil akcije za gradnjo partizanskega doma na planini Vodice nad Kropo, kjer bo primerno okrevališče na višinskem zraku, obenem pa bo ta dom posvečen spominu na najpomembnejše dogodke iz NOB na Gorenjskem.

Omenili smo, da je okrevališče v Verudici skromno in da ne nudi takega ugodja, kot ga želi naš povprečni državljan. Razloge, zakaj ni bolje, smo skušali navesti. S prispevkom, ki ga plača vsak koristnik okrevališča, krijejo stroške za nakup hrane in druge rešljive stroške (voda, elektrika, plača osebju, ureditev tabora in turistična taksa).

Torej so napake in slabosti, ki so objektivnega in subjektivnega značaja. Okrajni odbor ZB NOV se je trudil, da bi bilo teh slabosti čimmanj, toda v takih pogojih se jim je v celoti težko izogniti. Upamo, da bomo v prihodnje ta problem lažje rešili, posebno še, ker računamo na objekte, ki jih za člane naše organizacije gradimo v Novem gradu in na planini Vodice na Jelovici.

Zveza združenj borcev NOV okraja Kranj

GLAS v vsako hišo

Gibanje osebnih dohodkov

Nekateri pravilniki so že upoštevali družbena merila

Komisija za izvajanje predpisov o delitvi čistega dohodka pri občinskem ljudskem odboru v Trzinu je že pred mesecem proučila poslovanje gospodarskih organizacij v preteklem letu in s tem v zvezi sprejela tudi potrebne ukrepe. Hkrati s tem pa je komisija proučila tudi nove pravilnike za leto 1962 in ob tem zbrala nekatere zelo zanimive podatke, ki kažejo na gibanje osebnih dohodkov nekako v prvi polovici letošnjega leta.

V TRZIŠKI TOVARNI KOS IN SRPOV so se povprečni osebni dohodki v letu 1962 dvignili na 13 odstotkov. Najvišji osebni dohodek se je zvišal za šest odstotkov, najnižji pa kar za 16 odstotkov. Trije številki torej kažejo, da se je povprečje dvignilo predvsem v srednjih kategorijah; vzrok tega pojava pa so nadure, ki so bile potrebne zaradi izvoza. Izvozne tarife so bile namreč vezane na rok dobave. Komisija je podjetej opozorila na prekomerno povečanje osebnega dohodka v letu 1962 in mu naročila naj analizira te podatke v medsebojni odvisnosti povečanja delovne storilnosti in zvišanja osebnega dohodka.

Na nesorazmernost glede dvigovanja osebnih dohodkov pri višjih kategorijah glede na osebne dohodke nižje kategoriziranih delovnih mest pa je komisija naletela v TOVARNI PIL. Tam so se osebni dohodki v prvih petih mesecih v povprečju povečali za deset odstotkov; najvišji za 13 odstotkov, najnižji pa samo za en odstotek. V BOMBAŽNI PREDILNICI IN TKALNICI pa so letos osebni dohodki narasli v povprečju za 4,8 odstotka, kar kaže, da je novi pravilnik upošteval družbena merila. Pri tem je razveseljiva ugotovitev komisije, da osebnega dohodka višjim kategorijam de-

lovnih mest niso poviševali in da je bilo omenjeno povišanje le na račun nižjih kategorij. Prav tako se je v skladu z družbenimi merili dvignil tudi povprečni osebni dohodek v TOVARNI OBUTVE «PEKO» (za 4,8 odstotka). Pod-

Ali že veste, da ...

...bo v nedeljo, 2. septembra, Avto-moto društvo Trzin priredilo za voznike motornih vozil izlet na Vrhič, v Trento in na Mangart. Zbirališče bo ob 8. uri zjutraj pred AMD Trzin.

...so se preteklo leto gibali povprečni mesečni dohodki v trziški industriji od 23.175 dinarjev do 33.991 dinarjev. Najmanjši razpon med najvišjim in najnižjim osebnim dohodkom je bil 2,8; najvišji pa 8,3.

...so pred nedavnim v Trzinu odprli nov trgovski lokal, v katerem bo naša znana tovarna čevljar Peko prodajala svoje izdelke. V našem listu smo junija objavili sliko, ki je prikazovala adaptacijska dela pri urejanju omenjenega lokala.

...je na tečaju za pridobitev kvalifikacije oziroma visoke kvalifikacije, ki je bil namenjen za člane Zveze borcev, pridobilo 26 borcev naziv kvalificiranega delavca in 35 našlov visoko kvalificiranega delavca.

...v Združenih lesni industriji Trzin dokončujejo gradnjo novega obrata za izdelavo ladijskega in drugega pohištva. V zvezi s tem bo potrebno še nekaj deviz za izpolnitev strojnega parka. V omenjenem obratu bodo izdelovali predvsem ladijske porde in opremo za ladjedelnice.

...lahko tovarna pil Triglav Trzin razširi svojo dejavnost tudi na izdelovanje novih artiklov; to je predvsem svornikov raznih razsežnosti in ročnih žaganih listov za kovine.

KOMUNISTI O SVOJEM DELU

Trzin, 1. septembra - V tem tednu so imele številne osnovne organizacije Zveze komunistov v trziški občini svoje polletne konference. Kolikor je mogoče povzeti iz prvih ugotovitev, so polletne konference uspeli, saj so komunisti samokritično ocenili dosedanje delo in s tem v zvezi konkretno razpravljali in ukrepali. Seveda je to bolj splošna ocena, ki je po posameznih organizacijah bolj ali manj različna. Dejstvo pa je, da so sedanje konference pokazale določen napredek in so zato hkrati tudi pozitivno za še uspešnejše delo v prihodnje.

Za teden so imele polletne konference osnovne organizacije ZK v Lepenki, v ZLIT, v kmetijski zdruzi, v trgovskem podjetju Rano in v gradbenem podjetju. Na polletni konferenci so se sestrski tudi komunisti terenske organizacije Trzin oziroma Trzin mesta ter Ravne in Podlubej. Tudi osnovna organizacija zdravstvenih delavcev je že ocenila svoje delo. Isto velja tudi za komuniste v trziški tovarni kos in srpov.

Iz naših delovnih kolektivov

Tudi delovni kolektiv TRZIŠKE TOVARNI KOS IN SRPOV je eden tistih, ki pravilno razumejo pomen in vlogo izvoza v naših gospodarski politiki oziroma v našem nadaljnjem gospodarskem razvoju. V zvezi s tem so namreč v tem podjetju pregledali svoje izvozne zadolžitve in sklenili, da bodo plan letošnjega izvoza povečali. In naj takoj že na tem mestu povemo, da so v TRZIŠKI TOVARNI KOS IN SRPOV trdno prepričani, da bodo povečane planske zadolžitve tudi izpolnili.

Pomemben izvozni artikel trziška tovarne kos in srpov so mačete, ki jih kupujejo afriške države. Kupci so s kvaliteto teh izdelkov zelo zadovoljni, kar je dokaz tudi veliko povpraševanje. Prav proizvodnja mačet so v zadnjem času mehanizirali. Prej so ta dela opravljali predvsem ročno, kar je seveda v precejšnji meri vplivalo tudi na višino cene. Ker pa je povpraševanje po tem izdelku naraščalo, so se v podjetju odločili, da bodo proizvodnjo postopek mehanizirali. Na ta način bi namreč pocenili proizvodne stroške, hkrati pa bi lahko proizvajali tudi večje količine. Zanimivo je, da je bil prej prav ta artikel za podjetje nekakšno breme, ker je bil zasluhek pri tem izdelku pičel. Vendar pa so v trziški tovarni kos in srpov menili, da je treba izvažati tudi tisto, kar je trenutno sicer nerentabilno. S tako politiko je namreč mogoče obdržati kupce in se na že osvojenih zunanjih tržiščih še bolj uveljaviti.

Tudi kos so letos v omenjeni tovarni precej izvozili. Kljub temu, da je za prodajo teh izdelkov sezona že mimo, pa v podjetju predvidevajo, da jih bodo nekaj še izvozili v Perzijo, Koso, ki jih izvažajo, prilagodijo zahtevam kupcev. Tako na primer najprej zahtevajo ustrezni načrt in šele nato prične s proizvodnjo. Nekaj kos podjetje izvozi tudi v Svico, Italijo, Turčijo in Albanijo ter drugam.

V nekaterih podjetjih je bilo zlasti v prvih mesecih letošnjega leta občutno pomanjkanje reprodukcijskega materiala iz uvoza. To je delno hromilo tudi izpolnjevanje planskih nalog.

S tovrstnimi problemi pa se trziška tovarna kos in srpov ni srečala, ker za svojo proizvodnjo uporablja le domač reprodukcijski material, ki po kvaliteti ne zaostaja za tujim.

Kakor smo že v uvodu omenili, bodo v trziški tovarni kos in srpov kljub povišanju plan izvoza izpolnili. Dobili so namreč več naročil tudi za ostala orodja. Tako si ta delovni kolektiv s stalnim prizadevanjem za uspešno uveljavitev na zunanjem tržišču ustvarja pogoje za boljše poslovanje tako sebi kakor tudi širši družbeni skupnosti.

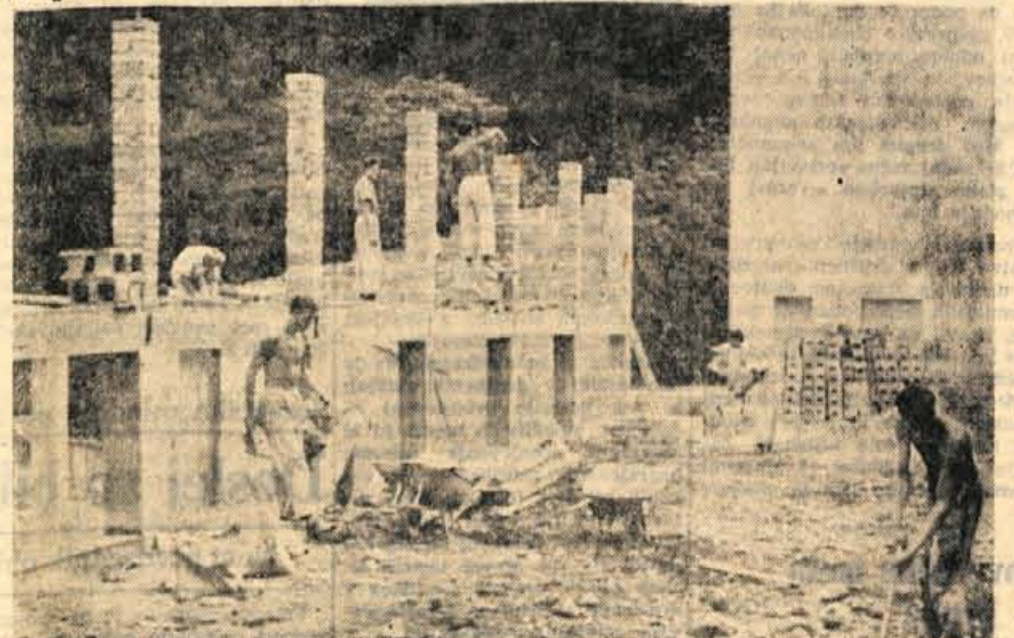
Trziška tovarna kos in srpov gradi tudi nove delovne prostore, v katere bodo preselili obrat II, ki je sedaj v bližini avtobusne postaje. Lokacija sedanjega

obrata namreč ne ustreza, ker je tam po urbanističnem načrtu predvidena izgradnja trgovskega centra. Razen tega pa so v sedanji stavbi obrata II tudi zelo teški delovni pogoji. Novi delovni prostori bodo končno tudi bliže ostalim obratom.

Gradnja prostorov za obrat II bo stala približno 75 milijonov dinarjev. Podjetje gradi z lastnimi sredstvi, zato se je kolektiv odreknil tudi delu osebnega dohodka. Predvidevajo, da bodo del obrata II preselili v nove prostore že letos, preostalo pa takoj, kakor hitro bo to mogoče. - P.

Povečani plan izvoza bodo izpolnili

Za potrebe obrata II gradijo nove delovne prostore

Prvi obrat novih delovnih prostorov obrata II

Domska oskrba za odrasle

Člani sveta za socialno varstvo občinskega ljudskega odbora Škofja Loka so predlagali, naj bi dom slepih v Stari Loki spremenili v dom oskrbovancev - V tem primeru bi razen slepih v domu našli prostor tudi stari ljudje, ki so potrebni zaščite

V torek je bila v Škofji Loki redna seja sveta za socialno varstvo in varstvo družine občinskega ljudskega odbora, na kateri so razen o koriščenju sredstev za socialnovarstvene potrebe v prvem letošnjem polletju govorili tudi o nekaterih problemih oblikovanja socialnovarstvene politike v občini. Medtem ko so pri prvem (sredstva) ugotovili, da je bilo za nekatere oblike socialnega varstva potrebnega več denarja kot po planu, za druge pa manj (kar bodo skušali do konca leta uskladiti), pa so pri drugem (oblikovanje socialnovarstvene politike) razpravljali o prenosu nekaterih pristojnosti s sveta oziroma z občinskega ljudskega odbora na krajevne skupnosti. Člani sveta za socialno varstvo so tudi predlagali, naj občinski odbor SZDL skliče posebno posvetovanje (plenum) tudi o vprašanih socialnega varstva.

S posebno skrbnostjo so člani sveta takrat obravnavali problematiko vključevanja soc. ogroženih oseb v zavodsko varstvo oziroma zaščito. Ugotovili so, da se

je pri nas v zadnjih 30 letih življenjska doba ljudi neverjetno podaljšala (od povprečno 54,5 let pri ženskah in 49,5 let pri moških na 71 let pri ženskah in 66 let

pri moških), s tem pa je seveda naraslo tudi število starih ljudi

med njimi takih, ki so potrebni zavodske oskrbe. To pred našo socialnovarstvene organe postavlja nedvomno nove in večje naloge. Stare ljudi moralo čim dlje zadržati pri družbeno koristnem delu, zato pa jim moramo nuditi socialno pomoč, rejništvo ali oskrbo v posebnih zavodih.

Občinski ljudski odbor Škofja Loka je probleme materialno ogroženih oseb pričel reševati že pred nekaj leti - najpogosteje z varstvom v zavodih, kasneje pa tudi z rejništvom, ki se je izkazalo kot zelo posrečena oblika varstva odraslih. Sedaj loška občina plačuje oskrbnino 29 oskrbovankam in 12 oskrbovancem v šestih slovenskih socialnih zavodih za odrasle, skupna mesečna oskrbnina zanje pa znaša nad 620 tisoč din. V loški občini zavoda za varstvo odraslih ni, vendar so člani sveta za socialno varstvo na zadnji sedji menili, da ga pravzaprav ne bi bilo težko ustanoviti. V starostnem domu slepih namreč število slepih pada in je trenutno v njem 21 postelj nezasedenih. Koristno bi bilo torej namen doma razširiti - tako da bi v njem našli prostor tudi stari ljudje, ki so potrebni socialne zaščite. V tem primeru bi se dosedanji dom slepih spremenil v dom oskrbovancev, kar bi tudi znižalo stroške oskrbnega dne (če bi bile seveda zasedene vse razpoložljive kapacitete). - J. Zontar

SPREJEMNA PISARNA ZA STRANKE

Minuli teden je v pritličju občinskega ljudskega odbora v Šk. Loki pričela poslovati sprejemna pisarna, katere namen je: olajšati delo državljanom, ki na ObLO iščejo nasvete in informacije, ter razbremeniti uslužbenca, ki so dolžni za malenkosti (tiskovine, obvestila, vloge) morali sprejemati stranke. Ta pisarna bo delala po navodilih o organizaciji in poslovanju sprejemnih in informacijskih pisarn pri občinskih ljudskih odborih, ki jih je izdelal sekretariat izvršnega sveta za občno upravo, redno pa bo pričela poslovati z današnjim dnem.

KDAJ BO KOPALIŠČE V ŽELEZNIKIH?

Ze vsa leta po vojni kažejo priložnosti za izgradnjo kopaljšča.

Kmalu po vojni so domačini kopaljšče že pričeli graditi (posekali so drevje pri Jegrovm vrtu ob Sori, kjer naj bi le-to bilo, vendar jim je zmanjkalo denarja in voje do dela. Sedaj v Železnikih obstajajo tri variante za gradnjo kopaljšča, prav pa bi bilo, da bi se pristojni organi za eno izmed njih čimprej odločili.

Najprimernejše kopaljšče bi bilo v Oveji vasi, kjer je izredno lep omenjeni prostor. Zajeti bi bilo potrebno le Soro, kar pa ni težko, ker so tam že naravni pogoji za zajezitev. Menda je bil za kopaljšče na tem mestu nekot že narejen načrt. - Najmanj dela za gradnjo bazena pa bi bilo pod Lazom, kjer je že doslej največ kopaljšča, prav pa bi bilo, da bi se pristojni organi za eno izmed njih čimprej odločili.

USKLADILI SO RAZLIKE MED VIŠINAMI ŠTIPENDIJ

Do zaključka minulega šolskega leta je v Škofji Loki prejelo študentov 74 študentov in dijakov, medtem ko jih bo v šolskem letu 1962/63 prejelo le 48. Štipendije bodo tako lahko višje, znašale pa bodo od 5 do 15 tisoč dinarjev - odvisno od vrste šole in letnika, v katerem je študent. Nekaj študentov je lani končalo šolanje in se redno zaposlilo, nekaj pa jih je študij samovoljno prekinilo (ti bodo morali občinskemu ljudskemu odboru denar vračati). Na novo bodo tokrat v loški občini študentov le 4 dijake učiteljska in po enega študenta višje pedagoške šole in višje šole za socialne delavce. Med študenti iz loške občine bo sedaj 34 učiteljskih, kar zadovoljuje potrebe v občini do leta 1968, medtem ko je se vedno čutilo močno pomanjkanje predmetnih učiteljev za matematiko in fiziko.

Ta teden se je komisija za štipendije pri ObLO v Škofji Loki sestala in uskladila dosedanje razlike med višinami posameznih štipendij, ki so bile v preteklih letih dokaj občutne. - Z.

V Selški dolini je še vedno živo klekljarsko delo. Na sliki vidimo klekljarice v Železnikih, ki izdelujejo lone, pričke (ki so iskano narodno-ograsno blago) za ljubljansko podjetje Dom

Občinski odbor SZDL Kranj o gospodarskih vprašanjih o delitvi OD

Neenotna delitev osebnih dohodkov v družbenih službah

O vsebini sredine seje občinskega odbora SZDL Kranj smo na kratko že pisali. V prvi točki dnevnega reda so člani odbora obdelali nekatere značilnosti gospodarjenja in delitve dohodka v podjetjih v kranjski občini, potem pa so razpravljali še o poročilu občinske komisije, ki je pregledovala delitev osebnih dohodkov v družbenih službah. Predvsem v zvezi s tem velja omeniti ugotovitev komisije, da način razdeljevanja sredstev za osebne dohodke v družbenih službah še vedno ni enoten, v večini primerov celo deformiran. Se vedno namreč v pravnih odelcih prevladujejo tako imenovane plače in razni dodatki, ki niso odvisni od količine in kakovosti dela.

Poročilo o nekaterih značilnostih gospodarstva v podjetjih v kranjski občini je podal predsednik občinskega odbora SZDL VIII Tomat, izvečke iz analize občinske komisije za pregled delitve osebnih dohodkov v družbenih službah pa podpredsednik Rajko Mah. V razpravi o obeh poročilih so člani odbora sprejeli nekaj zaključkov, ki jih bodo kot priporočila posredovali samoupravnim organom gospodarskih organizacij. Med drugim jim priporočajo, naj še sedaj začno sestavljati letne plane (posebno izvozne) za prihodnje leto.

Poročilo komisije za pregled delitve OD v družbenih službah, ki ugotavlja neenotno delitev v posameznih negospodarskih panogah, pravi, da smo v preteklosti zelo kritično ocenjevali le delitev osebnih dohodkov v zdravstvu, medtem ko nas je ta delitev manj motila v nekaterih šolskih zavodih (osnovna šola »Staneta Zagarja«, šolski center za blagovni promet, vajska šola za pleskar-

Nove cene mesa in kruha

SVET ZA BLAGOVNI PROMET NI V CELOTI SPREJEL PREDLOGA PODJETJ

V četrtek, 30. avgusta, so v vseh prodajalnah mesa v kranjski občini pričeli prodajati svinjsko in telečje meso po višjih prodajnih cenah. Cena svinjskega mesa se je dvignila za 40 dinarjev, tako da bo I. kvaliteta pa po 540 dinarjev, II. kvaliteta pa po 500 dinarjev za kilogram. Cena telečine je narasla za 20 dinarjev, tako da bo I. kvaliteta po 500 dinarjev, II. kvaliteta pa po 400 dinarjev za kilogram.

Danes (1. septembra) so v vseh prodajalnah kruha v kranjski občini pričeli prodajati bel kruh po novih cenah. Cena belega kruha iz moke tipa 400 bo narasla za 1 dinar, tako da bo kilogram belega kruha veljal 76 dinarjev. Cena črnega kruha in žemlj ostane neizpremenjena.

Nove cene za meso in kruh je obravnaval in odobril svet za blagovni promet ObLO Kranj na zadnji seji. Zvišanje cen kruha je svet obravnaval že na eni prejšnjih sej, vendar ni sprejel nobenih sugestij, pač pa je sklenil cene, ki jih je predlagala Pekarna Kranj, temeljito proučiti. Pekarna je namreč predlagala, da bi se cene kruha zvišale za 3 dinarje. Tržna inspekcija, ki je v tem času pregledala kruh, je ugotovila, da je kruh iz kranjske pekarnice slabe kvalitete. Inspekcija je poročilo posredovala tudi članom sveta. Po temeljiti razpravi je svet odobril povišanje cene belega kruha za 1 dinar.

Mestna klavnica Kranj in Mesnina Skofja Loka sta zaprosili svet, naj odobri višje cene za svinjsko in telečje meso. Svinjsko naj bi bilo dražje za 50 din za I. kategorijo, 40 dinarjev pa za II. kategorijo. Telečina I. kategorije naj bi se podražila za 70 dinarjev, II. kategorije pa za 20 dinarjev. Nove cene sta podjetji utemeljevali z višjimi odkupnimi cenami in delno z višjimi poslovnimi stroški.

Svet je ugotovil, da tolikšno zvišanje cen ni utemeljeno, zato predloga ni upošteval. — R.

KRANJSKI GLAS

kih in slikarsko obrt, osnovna šola »Simona Jenka«, ekonomska srednja šola itd.), kjer so anomalije največje. Zanimivi so podatki o povprečnih osebnih prejemkih na zaposlenega v posameznih družbenih službah. Tako so imeli v šolstvu 45.227, v prosveti 33.838, v znanstvenih in kulturnih ustanovah 40.100, v zdravstvu 31.572, v socialnem zavarovanju 38.132, v okrajni upravi 41.866, v občinski upravi 34.936 dinarjev na mesec. Skupno mesečno povprečje v družbenih službah v kranjski občini pa je 38.197 dinarjev.

Analiza je tudi pokazala, da je bilo doslej v družbenih službah še vse premalo prizadevanj za določitev objektivnih meril, ki bi omogočili ocenjevanje oziroma nagrajevanje uslužbenecv po uspehih pri delu (učinku). Prav gotovo bi se tak način lahko uveljavil na več delovnih mestih kot doslej. Se vse preveč temelji sistem delitve osebnih dohodkov v družbenih službah na uslužbenecem položaju, izobrazbi itd.

O teh problemih je na eni izmed sej razpravljali tudi izvršni odbor ObO SZDL. Meni, da bi bilo potrebno za področje ustanov in družbenih organizacij

sprejeti priporočila, ki bi uredila delitveni sistem. — Po razpravi so člani občinskega odbora SZDL sprejeli priporočila, ki jih bodo poslali nekaterim gospodarskim in družbenim organizacijam. — J. Zontar

NA POBOČJIH VITRANCA SO BRIGADIRJI PRENEHALI Z DELOM

Kranjska gora, 31. avgusta. Včeraj so tudi brigadirji, ki so delali in urejali smučarstvo progo na pobočjih Vitranca prenehali z delom. Brigado so sestavljali tako prvo, tudi drugo sami mladi perspektivni slovenski in jugoslovanski smučarji. Brigada je za svoje uspešno delo postala drugič udarna in specialno pohvaljena.

Mladinska delovna brigada, ki je delala pri urejanju športnega parka pod Mežakljo na Jesenicah pa je odšla domov že preteklo sredo. Tudi ta brigada je bila drugič udarna in specialno pohvaljena. Prihodnje leto bo občinska komisija LMS na Jesenicah organiziral spet podobne delovne akcije. — M. Z.

Jeseniška mladina pred novimi nalogami

Doslej so bili osnovna slabost kadri

Novi predsednik občinskega komiteja LMS Jesenice je Milan Veskovič

Pretekli torek se je na svojem rednem plenumu sestel občinski komitej LMS Jesenice. Med drugim so razpravljali o neposrednih nalogah mladine v komuni in o kadrovskih spremembah v komiteju.

Plenum je sodil hkrati v priprave na izvedbo letnih konferenc in občinske konferenc mladine, ki bo verjetno 14. oktobra. V zvezi s tem je član komiteja Jože Vindišer v razpravi poudaril, da se morajo zelo potruditi,

kako bodo izpeljali mladinske konference na vaseh. Namreč te konference na vaseh bi morale biti nekakšne tribune mladih, posebej velja to za Kranjsko goro in Blejsko Dobravo. Iz izkušnje vemo, da je bilo delo mladine na Hrušici mnogo boljše, ker je bila lani njihova konferenca zelo dobro pripravljena. Predsednik tovarniškega komiteja jeseniške Zelezarne pa se je v razpravi dotaknil kadrovskega problema. Dejal je, da na Jesenicah še vedno prevladuje slabost pri ljudeh, ki

JESENŠKI KOVINAR

so odgovorni za kadrovsko politiko v tem, da v določenih primerih, ko ne vedo koga bi postavili na to in ono mesto, izberejo tistega, ki jim je trenutno najbolj pri roki, čeprav morda ne ustreza vsem pogojem. To slabost čutijo v Zelezarni in seveda tudi v vodstvu občinskega komiteja LMS na Jesenicah.

V razpravi je sodeloval tudi član CK LMS Kranj Igor Janhar. Iz njegove razprave lahko povzamemo, da mora mladina v okviru komune reševati svoje probleme bolj resno in seveda tudi kvalitetnejše. Zaključki, ki jih mladi posredujejo s svojih konferenc samoupravnim organom ali drugim organom v občini, morajo biti tehtni, da jih bodo tudi oni vzeli resno.

Zaradi tega, ker so se v sedanjem poslovanju občinskega komiteja LMS Jesenice pojavile nekatere nepravilnosti, ki so jih povzročili posamezni člani komiteja, so nekatere člane razrešili dolžnosti s tem, da poravnajo svoje obveznosti do določenega roka. Na njihovo mesto pa so izvolili nove mlade ljudi. Za predsednika občinskega komiteja LMS na Jesenicah pa je bil izvoljen Milan Veskovič. — M. Z.

Družbeno-politična vzgoja je nujno potrebna

Na pobudo ideološke komisije občinskega komiteja ZKS Radovljica so se minulo sredo sestali predstavniki ostalih družbeno-političnih organizacij, ki delajo na tem področju, in predstavniki radovljiške Delavske univerze. Razpravljali so o družbeno-politični vzgoji. V letošnjem letu naj bi pri družbeno-politični vzgoji dali predvsem poudarek vzgoji proizvajalcev in upravljalcev v gospodarskih organizacijah — članom delavskih svetov. Za to bodo prirejali seminarje za kolektive, kjer se bodo le-ti načrtno seznanili z vsebino, pravicami in dolžnostmi samoupravljalca.

Na tem posvetu je bilo med drugim poudarjeno, naj bi gospodarske organizacije istovestile družbeno-politično izobraževanje s strokovnim. Zakaj izkušnje nam povedo, da gospodarske organizacije najdejo sredstva, če gre za strokovno izobraževanje (razni tečajji, seminarji, šola, praksa), če pa je vprašanje političnega izo-

Na Javorniku in Koroški Beli praznujejo

Vrsta kvalitetnih prireditev

Letos so se na Javorniku in Koroški Beli pripravili za kranjski praznik bolj skrbno kot prejšnja leta. Na pobudo krajevnega odbora SZDL in organizacije ZB so na Javorniku in Koroški Beli vse organizacije uspešno zaključile priprave za prireditev in tekmovanja, ki bodo v počastitev krajevnega praznika.

Krajevni praznik na Javorniku in Koroški Beli bodo predavili v znamenju začasnih del za dom družbenih organizacij, na katerem v tem nastopu že dolgo teško čakajo. Gradbenemu odboru je uspelo premostiti številne težave in zbrati vso potrebno dokumentacijo ter gradbeno dovoljenje in tudi znatna finančna sredstva. Z zemeljskimi deli pri gradnji doma družbenih organizacij so začeli že pred dnevi. Lepa stavba, v kateri so predvideni prostori za številne sekcije in oddelke DPD Svobode in društva Ljudsko tehnične ter drugih organizacij, bo stala tik ob glavni cesti Jesenice — Ljubljana na vzhodni strani spomenika NOB.

Ze na večer pred krajevnim praznikom bo v osnovni šoli slovenska akademija, na kateri bo govoril o pomenu krajevnega praznika predstavnik krajevnega odbora ZB, sodelovale pa bodo tudi sekcije DPD Svobode, društvo Ljudske tehnike pa bo otvorilo razstavo vseh svojih sekcij, klubov in krožkov, za katero je še sedaj med mladimi ljubitelji tehnike veliko zanimanja. Praznik bo organiziral več tekmovanj. Na Javorniku bodo organizirali tudi šahovsko simultanko, pevski zbor in godba Svobode pa bosta priredila samostojen koncert. — U. Z.

Na kratkem valu

Te dni potekajo zadnje organizacijske priprave za občinski zbor občinskega sindikata sveta Radovljica, ki bo 18. t. m. na Bledu. Prav tako pa tečejo tudi priprave za občinsko konferenco ZKS, ki bo 22. septembra.

Trgovsko podjetje »Zeleznina« Radovljica bo v teh dneh odprlo novo poslovalnico (elektromaterialom in radiomaterialom), in sicer za avtomobilno postajo v Radovljici.

Ce bo jutri lepo vreme, se bo na letališču zbralo precej ljubiteljev letalskega športa, zakaj uradno bo zaključena letalska sezona, kjer bodo člani ALC pokazali uspehe svoje dejavnosti.

Na zadnji seji delavskega sveta GG Bled so sprejeli sklep, da bodo razpisali posojila za gradnjo individualnih hiš za svoje delavce. V ta namen je DS odobril 3 milijone dinarjev posojila, pri tem pa naj omenimo, da se bodo izkoristila tudi lani odobrena sredstva.

Komisija za vzgojo in varnost v cestnem prometu ObLO Radovljica je te dni razpravljala o programu v zvezi s akcijami republiške komisije in o pravilniku o prometni vzgoji in varnosti v prometu v gospodarskih organizacijah.

FESTIVAL BLEJSKIH TABORNIKOV

Bled, 1. septembra — Sinoči (t) otvoritvijo taborniškega doma se je začel I. taborniški festival. Na prirejo odred »Jezerskih biservov« z Bleda.

Danes dopoldne tekmujejo v orientacijskem pohodu »Po partizanskih poteh« za Gregorčičev pokal. Zvečer pa bo družabna prireditev v Kazini, ki nosi naslov »Taborniki pred mikrofonom«. Jutri dopoldne bo parada blejskih tabornikov, s popoldansko zabavo v hotelu »Triglav« pa bodo zaključili svoj prvi festival. — St. S.

RADOVLJIŠKA KOMUNA

političnega izobraževanja tudi ne gre zapostavljati, saj je nedvomno prav tako pomembno.

Mimogrede naj omenimo primer GG Bled, kjer se posvetili enako pozornost tako strokovnemu kot političnemu izobraževanju.

Ideološke komisije političnega aktivna bodo v teh dneh sestavile programe in jih predložile DU, na podlagi katerih bo Delavska univerza prirejala tečaje za posamezne gospodarske organizacije. — St. S.

Sedemsto razočaranih Kranjčanov

Ali bo današnji koncert Magnifico navdušil poslušavce?

V sredo zvečer pred dvorano kina »Center«

Za v sredo zvečer je bil v Kranju napovedan koncert kvarteta Magnifico iz Skopja. Ker program kvarteta sestavljajo mehške in druge južnolatinške pesmi, ki jih radi poslušamo in, ker se je glas o tem, da so mladi Makedonci pravi mojstri za izvajanje teh melodij, razširil tudi pri nas, so bile že precej pred pričetkom koncerta skoraj vse karte za sedeže v dvo-

rani kina »Center« razprodane. Na žalost pa so nekaj pred začetkom koncerta zvedeli, da je eden izmed članov kvarteta zbolel za angino in da zato ne morejo nastopiti.

Vsi zbrani so bili sicer zelo razočarani, vendar so proti pričakovanju mirno in z razumevanjem sprejeli to obvestilo. Koncert je

bil preložen na danes zvečer ob osmih. Po dosedanjih navdušenih sprejemih Magnifico pri poslušavcih po vsej Jugoslaviji soede, pa bo današnji koncert uspel zglediti tudi nezadovoljstvo iz pretekle srede.

Magnifico je do sedaj gostoval že v 200 jugoslovanskih krajih, samo letošnje poletje pa je nastopil več kot sedemdesetkrat. — S.

Ze od minule nedelje, ko se je zaključil I. republiški tečaj v padalstvu, so v zraku in na letališču Alpskega letalskega centra v Lescah tekmovanja v okviru VIII. gorenjskega zleta, ki bo jutri slovesno zaključen. Hkrati z razglasitvami najboljših tekmovavcev pa bo jutri uradno zaključena tudi športna letalska sezona. Ob tej priložnosti bodo člani ALC prikazali gledavcem, ki jih bržkone ne bo malo, nekakšen prerez svoje dejavnosti v sezoni. Na sliki: vsakdanji prizor pred hangarjem ALC — St. S. Foto: J. Zaplotnik

Kranjski gledališčniki pred novo sezono

Ali so našli pot iz stiske?

Ko gledamo v preteklo sezono in preštevamo uspehe in neuspehe, pa nevedčnosti, ki so zvesto spremljale delo Prešernovega gledališča — in včasih vsiljevale ansamblu in vodstvu tudi malodušje in naveličanost — tedaj se nehote vprašamo, kaj obeta gledališka sezona 1962/63. Zlasti se, ker je gledališče doživelo majhno reorganizacijo, ki spreminja tudi delovni program za naslednjo sezono. O tem je preteklo sredo (29. avg.) razpravljali tudi novi upravni odbor gledališča. Oglejmo si torej Prešernovo gledališče v novi delovni preobliki.

O letošnjem repertoarnem naraščanju ne moremo še govoriti, zakaj mestni svet gledališča ga bo sprejel na svoji seji prihodnji teden. Lahko pa spregovorimo o drugih posebnostih letošnje sezone. Igravski ansambel bo pripravili samo štiri premiere, od tega bo ena namenjena mladini. Odrasli, ki stopa letos v tretje leto svojega obstoja, pa bo nastupilo dve deli. Namesto dosedajšnjih osem ali devet premier, se jih obeta še šest. To vrzel pa bo stalo gledališče zapolniti z gostovanji poklicnih in amaterskih gledališč. Poklicna gledališča bodo gostovala 8 gostovanj, vsako s dvema ponovitvama, razen tega pa bodo med stalnimi gosti še mladinsko gledališče iz Ljubljane, čitarjevo gledališče z Jesenic in amaterski gledališči iz Trbovelj in Šiške Loke.

In se ena sprememba: gledališče ne bo več razpolagalo s svojimi stalnimi režiserji, pač pa bodo vsa dela pripravili poklicni režiserji. Prav gotovo nov prispevek h kvaliteti uprizoritve.

«Ura pravljic», ki si je v zadnjih letih pridobila tolikšen krog mladih gledavcev bo začela z delom takoj po 15. oktobru. Vodstvo bo poslej zaupano enemu samemu človeku. Hkrati se je porodila zamisel, da bi kazalo Ure pravljic organizirati tudi v posameznih stanovanjskih skupnostih — npr. na Zlatem polju, v Strazišču, na Primakovem itd. Zamisel je posrečena toliko bolj, ker se obeta nova oblika dela z mladino v stanovanjskih skupnostih. O končnem uspehu pa bomo sprejgovorili kdaj pozneje.

V okviru «Ure pravljic» bo kot v preteklih sezonah deloval igrav-

ski podmladek. Delo z najmlajšimi se je izkazalo kot zelo uporabna in mnogo obetajoča oblika gledališkega dela, zakaj prav podmladek tvori neizčrpen vir za odrasle mladih, ta pa vzgaja igravce za ansambel odraslih.

Le oder mladih ne bo doživel posebnih sprememb. Deloval bo v isti obliki kot doslej, in to pod vodstvom Lucija Cigoja. Vzporedno s tečajem bodo mladi igravci pripravili dva gledališka teksta, če pa bo potrebno bodo posamezni igravci prisločili na pomoč ansamblu odraslih.

Prav ta je doživljala v minulih dveh sezonah precejšnjo krizo. Več igravcev je odšlo na študij. Letos bo stiska precej umiljena, saj se mnogi po končanem študiju že vračajo. Morebitne vrzeli v ansamblu bo gledališče skušalo zapolniti z razpisom za igravski tečaj. Trenutno pa šteje ansambel, če govorimo o odrski uporabnosti, 22 igravcev.

Spričo omenjenih sprememb gledališče v prihodnji sezoni ne bo več razpisalo abonmajna. Ta namreč ni vselej zabeležil najlepšega uspeha. Zagotovil je določeni dohodek, ni pa hkrati zagotavljal obiska. Prikladnejša oblika pa so zaključne predstave za delovne kolektive. Organizaciji takih predstav bo gledališče v prihodnji sezoni posvetilo posebno skrb.

Ob koncu še tole: igravski ansambel bo začel z vajami okrog

5. septembra, s prvo premiero pa se bo predstavil v drugi polovici oktobra. Vrzel bo zapolnilo eno izmed poklicnih gledališč z gostovanjem. — S. S.

Zborovanje slavistov na Bledu

Letočno zborovanje slavistov bo na Bledu v festivalni dvorani. Začelo se bo v soboto, 1. septembra, ob 19. uri, in sicer s predavanjem dr. A. Bajca Slovenski pravopis po Levcu. V ostalih dneh — to je do 5. septembra — se bo vrstilo še 14 predavanj, ki bodo obravnavala razna vprašanja o slovenskem jeziku in književnosti, in to s posebnim poudarkom na uskla-

jevanju z novim učnim načrtom na naših srednjih šolah. Posebno predavanje bo načelo tudi filmsko vzgojo na gimnazijah.

Seminarski del bo zaključen v sredo dopoldne, takoj za tem pa se bo začel občni zbor Slavističnega društva Slovenije. Sodeč po prijavah, se bo zbor na Bledu udeležilo okrog 140 slavistov iz vse Slovenije.

Bodimo stvarni!

Pripombe k vprašanjem in odgovorom Vladislava Cegnarja

Ceprav «redkobesedno», a vendar govorim v svoji kritiki (Glas, 13. avgusta 1962) dobesedno o trifumu diletantizma in kiča ali po domače: o zmagovalstvu samouškega nestrokovnjakstva na eni (Cegnar) in ničvedne plaže na drugi strani (neznani avtor ovc in še nekateri, ki jih sploh nisem imenoval).

«Slabo obiskane» razstave v Mestnem muzeju v Kranju vržejo na leto preko 90.000 obiskovalcev, kar pomeni največji muzejski oziroma galerijski obisk v vsej Sloveniji.

«Se manj obudovane kot pa slabo obiskane» so bile v Mestnem muzeju v Kranju od leta 1958/59 dalje (ko sem pričel sedeti v žirijah imenovane ustanove) razstave naslednjih slovenskih umetnikov in ustvarjalcev (po abecedi): Milan Batista (sl.), Marijan Belec (sl.) Metoda Berčič (dekorativna sl.), Jože Bertonec (um. kovac), Bogdan Borčič (sl.), Karla Bulovec (sl., kp.), Miro Cetin (sl.), Jože Ciuha (sl.), Avgust Cernigoj (sl.), Marijan De Reggi (sl.), Marijan Dovjak (sl.), Danilo Fugger (sl.), Rudi Gaberc (sl.), Maksim Gaspari (sl.), France Godec (sl.), Rudi Gorjup (sl.), Joža Horvat-Jaki (sl.-amater), Gabrijel Humek (sl.), Stane Keržič

(kp.), Dore Klemencič (sl.), Aleksander Kovač (kp.-amater), Leon Koprce (sl.), Stane Kumer (sl.), Saša Kump (scenski sl.), Franc Kunaver (sl.), Tone Kralj (sl., kp.), Stane Kregar (sl.), Vladimir Lakovič (sl.), Vladimir Lamut (sl.), Janez Lenassi (kp.), Ferdo Mayer (sl.), Miha Maleš (sl.), Bogdan Meško (sl.), Janez Mežan (sl.), Polde Mihelič (sl.), Izidor Mole (sl.), Floris Oblak (sl.), Polde Oblak (sl.), Nikola J. Omerca (sl.), Lidija Osterc (sl.), Dušan Petrič (sl.), Dora Plestenjak (sl.), Igor Pleško (sl.), Albin Polajnar (sl.), Mira Pregelj (sl.), Sonja Primožič (sl.), Ljubo Ravnikar (sl.), Cene Rižnikar (kp.), Milan Rijavec (sl.), Evgen Sajovic (sl.), Janez Sedej (sl.-amater), Maksim Sedej ml. (sl.), Sigulín (kp.), Rudi Simčič (sl.-amater), France Sliana (sl.), Rajko Slapernik (sl.), Lojze Spacal (sl.), Vida Stagovec (sl.), Marlenka Stupica (sl.), Saša Santel (sl.), Ivo Subic (sl.), Marko Sušteršič (sl.), Jaka Torkar (sl.), Tone Tomazin (sl.-amater), Drago Tršar (kp.), Marijan Tršar (sl.), Izidor Urbančič (sl.), Mario Vilhar (sl., kp.-amater), Melita Vovk (sl.), Aladar Zaharišič (kp.), Karel Zelenko (sl.), mojstri slovenske partizanske grafike, mojstri iz zbirke Moderne galerije v Ljub-

ljani (sl.), mojstri slovenske socialne motivike (sl.), DOLIK-Jesenice (sl.-amaterji), otroška risba itd. Leta 1956 je med te «slabo obiskane» in še manj obudovane razstave zašla tudi Cegnarjeva. Komu sem napravil dilematizem in komu «kičizem», je zapisano že v kritiki sami in še enkrat v začetku tega komentarja, kar pa zadeva «KITSCHIZEM», se mu ne bomo klanjali (saj ne gre za tujo avtomobilsko znamko), kot se nismo niti vzikali niti štampiljkam. Kdor pričakuje od kritika v socializmu, da bo lakaj, se je žal prepozno rodil. Ne more se več zanašati na «seziganje» kritiki in s tem v zvezi na «nekoliko manjšo izgubo»!

Ce kdo «absolvira» umetnostno zgodovino, utegne imeti tudi diplomu iz te stroke. Kolikor ima diploma iz te stroke, še vedno obstaja vprašanje, ali ima tudi diploma akademije za upodabljanje umetnost. In če ima končno tudi to, mu kljub vsemu lahko še mnogo mnogo manjka do priznanja, da je dober umetnik. Ne bom tu našteval prenekaterih akademskih umetnikov, ki smo jim zaradi dvomljive vrednosti njihovih del odsvetovali razstavo v Mestnem muzeju v Kranju in so se moško strinjali s tem ter prišli povprašati — z uspehom — kasneje Kar pa zadeva «obe vrani» — katera ima «oči in srce» in usmiljenje do publike, ki jo tolikokrat varajo?

Ce kdo slika «iz ljubezni» diletantsko, ni to nič hudega, če pa kdo slika «poklicno» diletantsko, je to zelo hudo! In še nekaj — socializem je s podpiranjem amaterizma sprostil ogromne ustvarjalne sile, ki bi sicer ostale porlačene in nepriznane, pogrešil pa je, ko je dovolil preraščanje amaterizma v najbolj džunglasti komercialni profesionalizem. Ni vseeno, ali velja amatersko-diletantski akvarel 3000 ali od 10.000 dinarjev nazgor. Prosim — 10.000 dinarjev, to je danes ena celomesečna prehrana za enega delovnega človeka, akvareli, ki nastajajo tako naglo, da navdušeni Angleži, Francozi, Holandci in zlasti Avstrijci čakajo kar «v vrsti» nanje, pa predstavljajo potentakem samo delo nekaj kratkih ur, minut in sekund. In prav to je tisto, kar sili kritiku pod pero ne «zaljive», temveč srdite, ostre besede!

Kranjčani (kot vsi Gorenjci) si ne pustijo radi «soliti pameti», imajo pa dar za stvarno presojanje dejstev, če jih trdo in ne s priitovomjem postavis prednje. Toda imajo tudi eno napako, da zaradi podzavestne ljubezni do

Foto: Igor Janhar (Nadaljevanje na 6. strani)

Nove pomembne najdbe v jamah pod Lubnikom

Ob pričetku izkopavanja v jamah pod Lubnikom (tam sta namreč dve jami, večja je znana pod imenom Kevederc, manjša pa je Lubniška) smo poročali in napovedali, da bodo letošnja arheološka izkopavanja loškega muzeja verjetno izpolnila pričakovanja. In res je rezultat petindvajsetih delovnih dni precejšen, posebno se, če pomislimo, da so arheološki kopali polnih enajst dni v jalovini, se pravi v plasti, kar običajno najdb ni ali pa so tako redke in docela nepomembne. Danes je izkopno polje dolgo 3, široko 2 in globoko 2 metra. Izkopno polje je danes že v jami, medtem ko so pričeli z izkopom kakih sedem metrov pred istim vhomom. Najdbe se množe in so čedalje pomembnejše in bogatejše. Arheologi so doslej našli tudi navadne grobe keramike ali nekaj kosov finejše črne glazirane keramike s plitkimi kanelurami (ušlebljenimi okrasnimi črtami). Med letos izkopano keramiko pa pogrešajo inkrustirano (v ožem zlebovu je vloženo apno, kar daje poseben mik tako okrasni posodi, ker je osnova temna, sušna črna). Taka inkrustirana keramika je bila posebno pogosta med najdbami iz leta 1959. Na to keramiko lahko arheologi še računajo, ker se približujejo jedru naselbine, kakor domnevajo po

veš pogostejših najdbah. Če pa inkrustirane keramike ne bodo našli v večjem številu v Lubniški jami, bo to dokaz, da so takratni prebivalci uporabljali to jamo samo za bivališče, jamo Kevederc pa za kulne namene.

Posebno pomembna za letošnje izkopavanje je najdba ognjišča, kar potrjuje prvotno domnevo o bivanju ljudi pred jamo in v njej. Na ognjišče so naleteli pod zaklonom, ki ga nudi vhod v Lubniško jamo. Močna in naravnost presenetljivo debela plast rdeče prežgane zemlje ognjišča dokazuje izredno dolgo uporabo. To je tudi dokaz, da so ljudje prebivali pred jamo in da so se na tej postojanki zelo dolgo zadrževali. Tudi ostale najdbe so bile pred ognjiščem oziroma okoli njega zelo zgoščene.

Med kamnitimi najdbami je del sekire in večje število kamnitih brusov. Te so rabili za obdelavo koščenega orodja. Našli so več kosov, in sicer razna šila in ploščata gladila.

Arheologi pričakujejo tudi najdbo iz starejše kamene dobe, ker so take jame na tem koncu Gorenjske zelo redke. Jami imata tudi idealno lego za naselitev. Z vhomom sta namreč obrnjeni proti jugu. Seveda bo šele izkopano gradivo potrdilo to domnevo. In če se bodo ta predvidevanja uresničila, bo loški muzej lahko

prikazal nepretrgano življenje vse od starejše kamene dobe dalje. — P. A.

Osamljena skupina

Grigorij BAKLANOV

Seženj zemlje

Roman objavljamo s privolitvijo založbe Obzorja Maribor, ki ga izdala v knjigi.

Tam je prvega zastalo, krogla drugega ranila. Naj žive tovariši, saj zvestoba se krepi...

Tu, na tem posebno žalostnem mestu, se je Maklecov spričo same kar zmotil.

«Atanasij,» je začivala Rita in pokazala na svoje drobno uho. «To sem celo jaz opazil,» je rekel Babin, se razveselil in obenem strahoma pogledal druge, če je prav zadel. «Častna beseda, da sem slišal. Prav na tem mestu.» Hotel je zapeti. Toda bilo je tako tiho in vsi so strmeli vanj, da je prišel v zadrego.

«Ah, kaj, pojdi ta vragul!»

«Dovolite, da raportiram, tovariši bataljonski poveljnik!» Rita se je zravnila z roko pri basovski čepici. «Tovariši bataljonski poveljnik niso mogli slišati nič podobnega, ker so brez slehernega poslušala za glasbo.»

«In kaj zato,» zagode Babin. «Na mestu voljno!»

Toda njegovo samoljubje je bilo ranjeno. Vselej opazujem Babin. Le kaj je na njem, kar mi manjka? Malaria ga je poštono izmotala. V obraz je postal bolj košen, senca so mu upadla. Pogosto ramena in roke s širokimi zapetji so se posušile. Kar od vreten se mi zdi. Zalotim se, da mi je misel pogodu pa se obrnem.

«Naprej, Atanasij, zapojva kaj žalostnega,» pravi Rita.

Ostalem postajam, menda zato, ker sedi v moji bližini. Rita zaslišane in tiho zapoje, Maklecov pritegne:

Crne oči, rjave oči, temne kot noč, svetle kot dan.

Sedi mu nasproti na robu jarka, noge v nizkih škorenjih ji opletajo, roke ležijo na kolenih. Pesem je orosila zaspane oči. Ne vem, če ima Rita lep glas, vsekakor pa me je pretresla prav v dušo.

Rjave oči, deklidske oči, kdo vas je učil mešati srca?

Morda je kriva južnjaška noč, morda pesem, toda če bi zdaj terjali moje življenje, bi ga dal z veseljem!

Daklecov pridusi strune, zaslišim sopihanje dveh mož in šuštenje šotork med koruznimi stebli. Manjši prišek, ogrnjena šotorka, je častnik, ne previsok človek s častniško čepico. Spremlja ga vojak z brzostrukom in nahrbtnikom. Častnik nas še med hojo ošine s pogledom in obstoji pred Babinom:

«Bataljonski poveljnik Babin?»

«Da.»

«Seznamiva se. Tudi z »B»: Bril. Prihajam kot tvoj pomočnik, politoficer, zampolit.»

Potem tresne s petama in mu ponudi roko.

Babin jo stisne, ne da bi vatal. Pes ves čas pozorno opazuje prišleka z dvignjeno glavo.

«Srečo imam,» pravi Babin z nasmejanimi očmi in obrise ustnik, ki se leskeče. «Vsi moji zampoliti so imeli primke na »B»: imeli smo Bojčenka, Bluvbando in Borodina. Med njimi je bil tudi nekdo na »G«, pisal se je Gavrilov. Vedil smo se, kot da ga sploh ni med nami. Preštejte torej: preživel sem tri zampolite.»

«Saj štejem,» odvrne Bril. «Namerno se bom napihnil in te preživel, posebej še, če me boš dobro pital.»

Siroko se zareži. Cokata postava je čvrsta, usta prepolna zob. Babinu je očtno všeč. Dokaz je nedvoumno znamenje: Frolikov, kurir bataljonskega poveljnika. Čeravno je nasploh škop, kadar gre za hrano, se menadoma prikaže, ko da je zrasel iz zemlje, nikloni pisotnim nasmešek in se urno loti kuhanja večerje.

Bril vrže na zemljo plašč, ki ga je doslej nosil pod šotorko prek roke, in namigne brzostrukcu, naj odloži nahrbtnik. Ko se Bril predstavi Riti, znova tresne s petami.

«Bril!»

In zdaj sedi med nami, porumenelimi malaričnimi bolniki: polnokrvnen, obrti in svež kakor človek iz drugega sveta.

«Doselej še niste bili na mostišču, tovariš stotnik?» vpraša Maklecov in ga radovedno ogleduje.

«Ne, nisem bil, čemu?»

«Tako boste torej tudi vi staknili malarijo,» odgovori zadovoljno. Potem vstanem.

«Kam, Motovilov?» vpraša Babin.

«Kdo je Motovilov?» se naglo obrne Bril. «Ti?»

«Da.»

«Ah, vidiš, skoraj bi pozabil.»

Torbico z zemljevidi položi na kolena — polna je papirjev kot pri vseh političnih častnikih — in mi izroči dve pisni.

«Vzemi.»

Medtem ko ju jemlje iz torbice in izročja, strmiyo drugi vanjo in čakajo. Toda zanje ni nobenega pisma.

«Ostani tukaj,» pravi Babin, «rum dobimo.»

Zaslutim Ritin pogled, rad bi ostal.

«Spat hočem,» pravim in zazeham v potrdilo. Osamljen pod južnimi zvezdami se vračam v svoj jarek.

7.

Pisni sta materini.

«Ah, moj sinko! Davi sem iskala neko potrdilo in našla fotografijo. Tri leta si imel takrat pa jezdiš v žabah na lesenem konju in se z ročicama oprjemlješ grive. Zdi se mi, da je bilo šele včeraj — tako jasno se spominjam tistega zimskega dne in snežnega mežuga — ko sem te nesla k fotografu. Nisi hotel obuti rokavic in tako sem držala tvojo dlan. Kako toplo in mehko roko si imel! In zdaj si že vojak... vso noč sanjam o tebi. Majhen si bil in sanja se mi, da me z ročico gladíš po lehtih pa se prebudim v solzah. Le dobro se varuj, najdražji!...

Zatem piše kratko o sebi: «Zdrava sem... ne skrbi zame. Pri nas je zdaj dovolj dela v zdravstvenem oddelku. In prav je tako. Doma je pušto, ker te ni. Spoprijateljila sem se s strožnico Ano Savično. Tudi ona ima sinove na fronti. Skupaj jeva. Po službi sluha Ana Savična čaj...»

